

Załącznik
do uchwały nr XIII.168.2012
Rady Miasta
Jastrzębie-Zdrój
z dnia 25.10. 2012 r.

**Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
do 2015 roku**

Jastrzębie-Zdrój, 2012

I. Wprowadzenie

Zdrowie psychiczne jest nieodłącznym elementem zdrowia człowieka. Dostrzegając pilną potrzebę ochrony zdrowia psychicznego Rada Ministrów Rozporządzeniem z dnia 28 grudnia 2010 roku przyjęła Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego. Termin realizacji tego programu przewidziany jest na lata 2011-2015. Istotnym celem programu jest promocja zdrowia i zapobieganie zaburzeniom psychicznym oraz zapewnienie wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Do realizacji tych celów wskazane są także samorządy gminne. Również ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (t.j. Dz.U.2011r., Nr 231, poz.1375) wskazuje organy administracji samorządowej jako odpowiedzialne za zapewnienie ochrony zdrowia psychicznego. Działania w tym zakresie mogą być wspierane przez stowarzyszenia, fundacje, inne organizacje oraz osoby fizyczne i prawne.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr z 2011 Nr 231, poz. 1375j.t.) ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:

1. Promocji zdrowia psychicznego i zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
2. Zapewnieniu osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
3. Kształtowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego do 2015 roku obejmuje propozycje działań w obszarze ochrony zdrowia psychicznego na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój. W Programie położono nacisk na zadania z zakresu promocji zdrowia, zaburzeń psychicznych, oraz zapewnienia dostępności do świadczeń zdrowotnych i innych form opieki w środowisku rodzinnym oraz budowie partnerstwa pomiędzy wszystkimi podmiotami współuczestniczącymi w realizacji proponowanych zadań.

Powstanie dokumentu stanowiącego o działaniach w zakresie promocji zdrowia psychicznego znajduje swoją genezę w następujących aktach prawnych:

1. Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
2. Ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375 j.t.),
3. Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
4. Ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.),
5. Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
6. Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
7. Ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 214, poz. 1407 z późn. zm.),

8. Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 24, poz. 128),
9. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Jastrzębia-Zdroju na lata 2011–2015.
10. Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2012 r.
11. Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii na 2012 r.

II. Diagnoza i epidemiologia zaburzeń psychicznych wśród mieszkańców miasta Jastrzębie-Zdrój

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 Nr 231 poz. 1375 j.t.) mówiąc o osobach z zaburzeniami psychicznymi mamy na myśli osoby:

- 1) chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne),
- 2) upośledzone umysłowo,
- 3) wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczone są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki, niezbędnych do życia społecznego w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego Polaków jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej. W ciągu 18 lat, od roku 1990 do 2007, wskaźnik rejestrowanego rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych wzrósł o 119% w opiece ambulatoryjnej i 50% w opiece stacjonarnej. Bardziej niż wskaźniki rozpowszechniania w badanym okresie, rosły wskaźniki zapadalności (tzn. zgłaszających się po raz pierwszy do leczenia w danym roku). Wskaźnik zapadalności w leczeniu ambulatoryjnym wzrósł o 109% a w leczeniu całodobowym wzrósł o 73%. Dla zobrazowania skali problemu przedstawiamy dane ze Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego-Wydziału Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej zawarte w raporcie o stanie zdrowia mieszkańców województwa Śląskiego za rok 2011.

Chorzy leczeni po raz pierwszy w jednostkach leczenia ambulatoryjnego dla osób z zaburzeniami psychicznymi według wybranych powiatów w latach 2010-2011 na 10 000 ludności	2010	2011
<i>Miasto Jastrzębie-Zdrój</i>	<i>245,1</i>	<i>153,5</i>
Miasto Rybnik	106,8	99,3
Miasto Żory	92,4	136,3
Miasto Tychy	104,6	109,9
Miasto Wodzisław Śląski	22,2	13,8
<i>Województwo Śląskie</i>	<i>78,6</i>	<i>81,2</i>

Zródło: Raport o stanie zdrowia mieszkańców województwa Śląskiego za rok 2011. Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach Wydział Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej Oddział Analiz i Statystyki Medycznej.

1. Ilość i rodzaj zachorowań odnotowanych w ambulatoryjnej opiece psychiatryczno-psychologicznej na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój.

- 1) Niepubliczny Zakład Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej „VARIUSMED” S.C. z siedzibą w Jastrzębiu-Zdroju, ul. Wrocławska 12.

Według danych przekazanych przez w/w podmiot w roku 2011 ogółem leczonych w tej placówce z powodu zaburzeń psychicznych było: 2 595 osób, w tym z powodu:

Lp.	Rodzaj schorzenia	Rok 2011
1.	Organiczne zaburzenia niepsychotyczne	55
2.	Organiczne zaburzenia psychotyczne	344
3.	Schizofrenia	377
4.	Inne zaburzenia psychotyczne i urojeniowe	87
5.	Epizody afektywne	143
6.	Depresja nawracająca i zaburzenia dwubiegunowe	310
7.	Inne zaburzenia nastroju	101
8.	Zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatomorficzne	1032
9.	Zespoły behawioralne związane z zaburzeniami odżywiania	7
10.	Inne zespoły behawioralne związane z zaburzeniami fizjologicznymi i czynnikami fizycznymi	13
11.	Zaburzenia osobowości i zachowań dorosłych	40
12.	Upośledzenie umysłowe	79
15.	Zaburzeń zachowania i emocji rozpoczynające się zwykle w dzieciństwie i wieku młodzieńczym	7
	Ogółem:	2 595

Z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem środków psychoaktywnych w Niepublicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej „VARIUSMED” S.C. ogółem leczonych było:

Lp.	Rodzaj schorzenia	Rok 2011
1.	Zespół uzależnienia i zespół abstynencyjny	1
2.	Zespół uzależniania i zespół abstynencyjny (leki)	3
3.	Zespół uzależniania i zespół abstynencyjny (kilka substancji lub inne substancje psychoaktywne)	3
	Ogółem:	7

Z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu w Niepublicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej „VARIUSMED” S.C. ogółem leczonych było:

Lp.	Rodzaj schorzenia	Rok 2011
1.	Ostre zatrucia	1
2.	Używanie szkodliwe	1
3.	Zespół uzależniania	31
4.	Zespół abstynencyjny bez majaczenia	6
5.	Zaburzenia psychotyczne bez majaczenia	4

¹ Informacja zgodna z pismem z Niepublicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Psychiatryczno-Psychologicznej „VARIUSMED” S.C. z dnia 30.07.2012r.

